T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 1108
KARAR NO : 2014 / 1155
KARAR TR : 29.12.2014

ÖZET : İdari yargı yerinde açılan davanın öncesinde adli yargı yerince verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmadığı anlaşıldığından, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde belirtilen koşulla-rın oluşmaması nedeniyle, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan BAŞVURUNUN REDDİ gerek-tiği hk.

K A R A R

Davacı : M.Ş.
Vekili : Av. T.Ö.
Davalı : Emniyet Genel Müdürlüğü

O L A Y : İstanbul Valiliği Trafik Denetleme Şube Müdürlüğünce yapılan denetim sırasında, alkollü olarak araç kullandığından bahisle, davacı adına 25.12.2010 gün ve FV-729794 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48/5. maddesi uyarınca 687,00TL. idari para cezası verilmiş, aynı birim tarafından sürücü belgesi geri alma tutanağı düzenlenmiştir.

Davacı vekili, idari para cezası ile sürücü belgesi geri alma tutanağının iptali istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

ÜSKÜDAR 2. SULH CEZA MAHKEMESİ; 14.1.2011 gün ve D.İş:2011/10, K:2011/10 sayı ile; itiraz edenin dilekçesinde göstermiş olduğu gerekçelerin yerinde görülmediği, Trafik Ceza Tutanağında herhangi bir usulsüzlük bulunmadığı ve Mahkemece itirazcının itirazının kabulünü gerektirir bir delil de bulunamadığı gerekçesiyle itirazın reddine karar vermiş, verilen karar itiraz edilmeden kesinleştikten sonra, davacı vekilinin talebi üzerine, Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün 17.4.2011 gün ve ….2011/4377/19895 sayılı yazısı ile, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8. maddesinde yer alan "İdari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görülür" hükmü karşısında, idare mahkemesine görevsizlik kararı vermek gerekirken işin esasına girilerek yazılı şekilde karar verilmesinde isabet görülmediği gerekçesiyle, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 309. maddesi uyarınca Üsküdar 2. Sulh Ceza Mahkemesinin 14.1.2011 tarihli ve 2011/10-10 değişik iş sayılı kararı aleyhine kanun yararına bozma isteminde bulunması üzerine, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 24.5.2011 gün ve KYB.2011-175503 sayılı ihbarnamesi ile dava dosyası Yargıtay 7. Ceza Dairesine gönderilmiştir.

Yargıtay 7. Ceza Dairesi'nce, 30.1.2012 gün ve E:2011/6324, K:2012/714 sayılı karar ile, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının kanun yararına bozma istemine dayanan ihbarname içeriğinin yerinde görüldüğü gerekçesiyle, Üsküdar 2. Sulh Ceza Mahkemesinin 14.1.2011 gün ve 2011/10 Değişik iş sayılı kararının Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 309/4-a maddesi uyarınca bozulmasına, müteakip işlemlerin mahallinde mahkemesince yapılmasına karar verilmiş, dava dosyası Mahkemesine gönderilmiştir.

Bunun üzerine, Üsküdar 2. Sulh Ceza Mahkemesi, 29.6.2012 gün ve Değişik iş No:2011/10 sayılı yazısı ile, Yargıtay 7. Ceza Dairesi'nin 30.1.2012 gün ve E:2011/6324, K:2012/714 sayılı kararı ile, "idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görülür" şeklinde hüküm verildiğini belirterek, dava dosyasını Üsküdar Nöbetçi İdare Mahkemesi'ne göndermiştir.

İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin, davacı tarafından Mahkemelerine hitaben yazılmış, davacı, davalı idare, dava konusu, sebepleri, delilleri gösterilerek hazırlanmış bir dilekçe ile dava açılmadığı gerekçesiyle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu uyarınca yeniden dava açılmak üzere davanın reddine karar vermesi üzerine, davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 3. İDARE MAHKEMESİ: 31.10.2014 gün ve E:2014/1976 sayı ile; 2918 sayılı Kanun'un 112. maddesinde yapılan değişiklik nedeniyle ve Uyuşmazlık Mahkemesinin konu ile ilgili kararları emsal alınarak davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına ve işin incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nin karar vermesine değin ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp

Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 29.12.2014 günlü toplantısında; Raportör-Hakim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada başvurunun reddi gerektiğine ilişkin sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulunun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği…" açıkça belirtilmiştir. Bu durum göz önüne alındığında, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görev ve yetkileri, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 158. maddesi ile 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. maddesinde açıkça gösterilmiş, Mahkeme adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili kılınmıştır.

2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir", 19.maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir" denilmiştir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davacı vekilinin, davacı adına verilen idari para cezası ile sürücü belgesi geri alma tutanağının iptali istemiyle adli yargı yerine yaptığı itiraz sonucunda, Mahkemece itirazın esası incelenerek, itirazın reddine karar verilmiş, kararın kesinleş-mesinden sonra davacı vekilinin talebi üzerine, Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nce kararın bozulması istemi Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilmiş, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca kararın bozulması isteminin ilgili ceza dairesine gönderilmesi üzerine, Yargıtay 7. Ceza Dairesi'nce, Üsküdar 2. Sulh Ceza Mahkemesince verilen kararın Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 309/4-a maddesi uyarınca bozulmasına, müteakip işlemlerin mahallinde mahkemesince yapılmasına karar verilerek dava dosyasının Mahkemesine gönderilmesinden sonra, Mahkemece dosya ele alınarak yeniden karar verilmeden bir üst yazı ile idare mahkemesine gönderilmiş, İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin, davacı tarafından Mahkemelerine hitaben yazılmış bir dilekçe ile dava açılmadığı gerekçesiyle yeniden dava açılmak üzere davanın reddine karar verilmesinden sonra davacı vekilinin aynı istemle idari yargı yerinde dava açması üzerine, bu kez İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nce davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına ve işin incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nin karar vermesine değin ertelenmesine karar verildiği anlaşılmıştır.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Başvurunun incelenmesi" başlıklı 28. maddesinde, "…….. (8) Mahkeme, son karar olarak idarî yaptırım kararının;

a) Hukuka uygun olması nedeniyle, "başvurunun reddine",

b) Hukuka aykırı olması nedeniyle, "idarî yaptırım kararının kaldırılmasına",

Karar verir.

(9) (Ek: 6/12/2006-5560/35 md.) İdarî para cezasının alt ve üst sınırının kanunda gösterildiği kabahatler dolayısıyla verilmiş idarî para cezasına karşı başvuruda bulunulması halinde, mahkeme idarî para cezasının miktarında değişiklik yaparak da başvurunun kabulüne karar verebilir.

(10) Üçbin Türk Lirası dahil idarî para cezalarına karşı başvuru üzerine verilen kararlar kesindir.";

"İtiraz yolu" başlıklı 29. maddesinde, " (1) Mahkemenin verdiği son karara karşı, Ceza Muhakemesi Kanununa göre itiraz edilebilir. Bu itiraz, kararın tebliği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde yapılır.

(2) İtirazla ilgili karar, dosya üzerinden inceleme yapılarak verilir.

(3) Mahkeme, her bir itirazla ilgili olarak "itirazın kabulüne" veya "itirazın reddine" karar verir.

(4) Mahkemenin verdiği karar taraflara tebliğ edilir. Vekil olarak avukatla temsil edilme halinde ayrıca taraflara tebligat yapılmaz.

(5) (Değişik: 31/3/2011-6217/27 md.) İdarî yaptırım kararının ağır ceza mahkemesi tarafından verilmesi halinde bu karara karşı Ceza Muhakemesi Kanununa göre itiraz edilebilir." denilmiş;

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Kanun Yararına Bozma" başlığı altında düzenlenen 309. maddesinde, "(1) Hâkim veya mahkeme tarafından verilen ve istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeksizin kesinleşen karar veya hükümde hukuka aykırılık bulunduğunu öğrenen Adalet Bakanlığı, o karar veya hükmün Yargıtayca bozulması istemini, yasal nedenlerini belirterek Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı olarak bildirir.

(2) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, bu nedenleri aynen yazarak karar veya hükmün bozulması istemini içeren yazısını Yargıtayın ilgili ceza dairesine verir.

(3) Yargıtayın ceza dairesi ileri sürülen nedenleri yerinde görürse, karar veya hükmü kanun yararına bozar.

(4) Bozma nedenleri:

a) 223 üncü maddede tanımlanan ve davanın esasını çözmeyen bir karara ilişkin ise, kararı veren hâkim veya mahkeme, gerekli inceleme ve araştırma sonucunda yeniden karar verir.

b) Mahkûmiyete ilişkin hükmün, davanın esasını çözmeyen yönüne veya savunma hakkını kaldırma veya kısıtlama sonucunu doğuran usul işlemlerine ilişkin ise, kararı veren hâkim veya mahkemece yeniden yapılacak yargılama sonucuna göre gereken hüküm verilir. Bu hüküm, önceki hükümle belirlenmiş olan cezadan daha ağır olamaz.

c) Davanın esasını çözüp de mahkûmiyet dışındaki hükümlere ilişkin ise, aleyhte sonuç doğurmaz ve yeniden yargılamayı gerektirmez.

d) Hükümlünün cezasının kaldırılmasını gerektiriyorsa cezanın kaldırılmasına, daha hafif bir cezanın verilmesini gerektiriyorsa bu hafif cezaya Yargıtay ceza dairesi doğrudan hükmeder.

(5) Bu madde uyarınca verilen bozma kararına karşı direnilemez." hükmü yer almıştır.

Somut olayda, davacının, adına verilen idari para cezası ile sürücü belgesi geri alma tutanağının iptali istemiyle adli yargı yerine açtığı davada, Üsküdar 2. Sulh Ceza Mahkemesinin 14.1.2011 gün ve D.İş:2011/10, K:2011/10 sayılı kararı ile davanın esası hakkında verilen kararın, kanun yararına bozma istemi sonucunda Yargıtay 7. Ceza Dairesi'nce, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 309/4-a maddesi uyarınca bozulmasına, müteakip işlemlerin mahallinde mahkemesince yapılmasına karar verildiği, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 309. maddesinin dördüncü fıkrası (a) bendinde açıkça mahkemenin yeniden karar vereceği düzenlendiği halde, Mahkemesince dosya yeniden ele alınarak bozma gereğince verilmesi gereken görevsizlik kararı verilmeden dava dosyasının idari yargı yerine gönderildiği, davacının aynı istemle idari yargı yerinde açtığı davada, İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nce davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar verildiği anlaşılmaktadır. İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nce 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulabilmesi için, Üsküdar 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nce verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunması, bunun üzerine kendisine açılan davada Üsküdar 2. Sulh Ceza Mahkemesinin görevli olduğu kanısına varması ve görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurması gerekmektedir. Oysa olayda, Üsküdar 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nce verilmiş bir görevsizlik kararı bulunmadığı gibi esastan verilen karar da bozulmuştur. Bu durumda, ortada 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen biçimde, idari yargı yerinde açılan davanın öncesinde, adli yargı yerince verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nce davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için yaptığı başvurunun, idari yargı yerinde açılan davanın öncesinde adli yargı yerince verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmadığı anlaşıldığından, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde belirtilen koşulların oluşmaması nedeniyle, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan başvurunun reddine karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç :2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde belirtilen koşulların oluşmaması nedeniyle, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan BAŞVURU-NUN REDDİNE, 29.12.2014 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan | Üye | Üye | Üye |
| --- | --- | --- | --- |
| Serdar ÖZGÜLDÜR | Eyüp Sabri BAYDAR | Ali ÇOLAK | Nurdane TOPUZ |

| Üye | Üye | Üye |
| --- | --- | --- |
| Alaittin Ali ÖĞÜŞ | Ayhan AKARSU | Mehmet AKBULUT |